

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.029/2013/6.szám

A Kúria a dr. Wágner László ügyvéd által képviselt felperesnek a Szekér Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen tagi felelősség megállapítása iránt a Fővárosi Bíróságon 19.G.40.536/2011. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.058/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget és felhívásra az államnak 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

i n d o k o l á s

A perben nem álló P T Szálloda és Vendéglátóipari Korlátolt Felelősségű Társaság 5.000.000 Ft jegyzett tőkével jött létre. Tagjai M B, a többségi társasági irányítását biztosító befolyással rendelkező alperes és K L voltak. A cégvezetői tisztséget 2005. október 20-án bekövetkezett haláláig M B, az ügyvezetői tisztséget 2006. április 26-áig az alperes töltötte be.

2006. október 27-én az alperes bejelentette a cégbíróságnak, hogy ügyvezetői tisztsége megszűnt, és a 2006. július 6-ára összehívott taggyűlésen új ügyvezető megválasztására nem került sor.

2007. január 11-én az alperes által hozzá benyújtott, és szintén a megelőzően említett korlátolt felelősségű társaság törvényes képviselőjének hiányára vonatkozó bejelentésére tekintettel a Budapest Főváros Önkormányzata Polgármesteri Hivatala nevében eljáró Adóügyi Osztály Végrehajtási Alosztálya törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett.

2007. szeptember 21-én az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal is kérte a korlátolt felelősségű társasággal szembeni törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását arra tekintettel, hogy az annak székhelyére postázott adóhatósági küldemények „címezett ismeretlen helyre költözött” jelzéssel kerültek visszaküldésre.

2008. január 18-án a felperes is törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezett, a korlátolt felelősségű társaság cégjegyzékébe bejegyzett képviselőre jogosult személyek cégjegyzési jogának megszűnésére, és a törvényes képviselő hiányára hivatkozással. Utalt arra is, hogy a kérelmezett céggel szemben indított peres eljárás során a bíróság hivatalos iratait a székhelyen nem vették át.

A cégbíróság a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelmek együttes elbírálása végett a kérelmezett céggel szembeni ügyeket egyesítette. Az egyesítést megelőzően, az alperes által tett bejelentésre felhívta a céget a törvényes működés helyreállítására, új ügyvezető megválasztására. E felhívását azonban „címezett ismeretlen helyre költözött” jelzéssel küldte vissza a posta.

Ezt követően a cégbíróság a 2007. május 16-án kelt, az alperes részére 2007. május 29-én, K L tag részére 2007. május 30-án kézbesített Cgt.01-07/000205/2. számú végzésével arra hívta fel nevezetteket, hogy a tagok és a cégjegyzésre jogosultak személyében bekövetkezett változások bejegyzése iránt a szükséges intézkedéseket tegyék meg. Tájékoztatásul közölte, ha a cég működését meg kívánják szüntetni, végelszámolást, vagy felszámolási eljárást kell kezdeményezniük. Utalt arra is, hogy a cég törvényes működésének helyreállítása, vagy a cég megszüntetése a tagok feladata. A gazdasági társaságok működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések be nem tartása esetén törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásának és törvényességi felügyeleti intézkedések alkalmazásának van helye.

2007. július 3-án e felhívásra az alperes és K L tag bejelentették, új ügyvezető megválasztására azért nem került sor, mert a 2006. július 6-ára összehívott taggyűlésen sem az elhunyt M B tag örökösei, sem K L tag nem jelentek meg. A bejelentést tevők indítványozták, hogy az elhunyt tagnak az általuk megjelölt címen elérhető örököseivel való kapcsolat felvételéhez a cégbíróság nyújtson segítséget. Közölték azt is, hogy az alperes az ügyvezetői tisztségének megszűnése miatt nem jogosult a cég nevére érkező küldemények átvételére, illetve a cég képviselőjére.

2007. december 7-én a cégbíróság a Cgt.01-07/000205/3. számú végzésével ismételten felhívta a céget a törvényes működésének

helyreállítására, a tag- és ügyvezető változás bejegyzése iránti intézkedések megtételére. E határozatának eredménytelen kézbesítésére tekintettel, a 2009. február 26-án kelt Cgt.01-07/000205/4. számú végzésével felhívta a tagokat arra, ha a törvényes működés helyreállítása érdekében a szükséges intézkedéseket nem teszik meg, az ismeretlen székhelyű cég törlése iránti eljárást megindítja.

A 2009. június 30-án kelt, 2009. július 23-án közzétett 7. sorszámú végzésével ezt követően a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 89. § /1/ bekezdése alapján felhívta a cég tagjait, hogy 60 napon belül a törvényes működés helyreállítása érdekében a szükséges intézkedéseket tegyék meg. Utalt arra, hogy a korlátolt felelősségű társaság a székhelyén nem található és a képviselőtételre jogosult személy lakóhelye, illetve tartózkodási helye is ismeretlen. A cégbíróság tájékoztatásul közölte, hogy a felhívás eredménytelensége esetén a Ctv. 90. § /1/ bekezdése alapján az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárást megindítja.

A 2010. február 25-én kelt, március 18-án közzétett Cgt.01-07/000205/10. számú végzésével végül rendelkezett az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás megindításáról. Felhívta mindazokat, akiknek a cég székhelyére, működésére - ideértve azt az esetet is, ha a cég ellen per van folyamatban -, illetve a képviselő lakóhelyére vonatkozó adatról tudomásuk van, a Céglőnyben való közzétételtől számított 30 napon belül jelentsék be. Felhívta a korlátolt felelősségű társaság hitelezőit és az egyéb érdekelteket is, hogy a cég általuk ismert ingó- és ingatlan vagyonára vonatkozó adatokat - hitelezők esetében a hitelezői igényüket is megjelölve - 30 napon belül jelentsék be.

A cégbíróság a 2010. június 24-én kelt, 2010. július 15-én közzétett Cgt.01-07/000205/19. számú végzésével a megelőző felhívások eredménytelensége miatt az ismeretlen székhelyű korlátolt felelősségű társaság törlését elrendelte. E határozata 2010. július 31-én emelkedett jogerőre. Ezt követően a cég a cégjegyzékből törlésre is került.

A felperes a 2011. március 10-én benyújtott, utóbb módosított keresetével elsődlegesen az alperest 11.621.796 Ft és ennek 2004. január 1-jétől a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegének megfelelő késedelmi kamat, valamint 567.000 Ft és ennek 2009. november 11-étől a kifizetésig járó késedelmi kamatainak megfizetésére kérte kötelezni. Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy az alperesnek, mint a törléssel megszűnt korlátolt felelősségű társaság többségi befolyással rendelkező volt

tagjának a korlátlan felelőssége fennáll, a korlátozott felelősségű társaságot a felperessel szemben terhelő 11.621.796 Ft és kamatai, illetve 567.000 Ft és kamatai megfizetésére vonatkozóan.

Csatolta a Fővárosi Bíróság 19.G.40.130/2008/24. számú ítéletét, valamint a Fővárosi Ítéltábla, említett ítélet helybenhagyásáról szóló, 13.Gf.40.712/2009/5. számú ítéletét. Előadta, hogy a keresetben megjelölt marasztalási összeg megítélését a mellékel jogerős bírósági határozatok alapján, a Ctv.93. § /1/ bekezdésében írtakra tekintettel kéri. A megszüntetési eljárást követően a cégjegyzékből törölt cégnek ugyanis az alperes többségi befolyással rendelkező korlátozott felelősségű tagja volt. A törölt cég, a saját tőkéjének 50 %-át meghaladó, a felperest megillető, ki nem elégített tartozást hagyott hátra. Ennek megfizetésére az alperes, korlátlan helytállása mellett köteles, mivel a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez magatartásával hozzájárult.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a cégbíróság a Ctv. 89. § /2/ bekezdésében előírtak ellenére őt, mint a cég 50 %-ot meghaladó szavazati joggal rendelkező tagját a megszüntetésre irányuló eljárás megindítását közvetlenül megelőzően személyesen nem hívta fel a törvényes működés helyreállítására. Állította azt is, hogy a cég a székhelyén megtalálható volt. Vitatta ezért az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás jogszabályban előírt feltételeinek fennállását. Az alperes utalt arra is, hogy úgy járt el, ahogy az, az adott helyzetben általában elvárható volt. Maga közölte a cégbírósággal a képviseleti jogának megszűnését. Ezt megelőzően maga kezdeményezte az új ügyvezető megválasztása végett taggyűlés összehívását. Jogi álláspontja az volt, a cégbíróság mulasztása miatt korlátlan helytállási kötelezettsége nem állapítható meg. Sérelmezte, hogy a jogsértő állapot felszámolása végett a jogszabályban előírt 60 napos intézkedési határidő biztosítása hiányában a szükséges intézkedéseket nem tehette meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta. Egyetértett a megállapított tényállással, az abból levont helytálló jogi következtetésekkel. Hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság helyesen értelmezte a Ctv. 93. § /1/ bekezdését akként, hogy az abban foglalt jogkövetkezmények csak akkor alkalmazhatók, ha a tag nem tesz eleget a Ctv. 89. § /1/ bekezdése alapján kibocsátott felhívásnak. Miután az alperes jogszabályban előírt közvetlen személyes felhívására nem került sor, így - az ítéltábla szerint - a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez magatartásával nem járulhatott hozzá. A másodfokú bíróság kifejtette, a tag korlátozott felelősségének áttörésére csak a garanciális elemeket is tartalmazó eljárási szabályok betartása mellett kerülhet sor. Biztosítani kell, hogy az érintettnek a

jogkövetkezményekre való figyelmeztetés mellett módja legyen a jogsértő állapot kiküszöbölésével a szankció elkerülésére. A másodfokú bíróság úgy ítélte, mivel a cégbíróság az alperes felhívását elmulasztotta, a Ctv. 93. § /1/ bekezdése alapján az alperest a felelősség alól kimentettnek kell tekinteni, azaz bizonyítottként kell elfogadni azt a tényt, miszerint, a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez magatartásával nem járult hozzá.

A felperes a jogerős ítélettel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és az alperes kereset szerinti marasztalását. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság, vagy az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítása iránt terjesztett elő kérelmet. Előadta, hogy az ítélőtábla határozata a Ctv. 93. § /1/ bekezdését sérti. Jogi álláspontja az volt, az eljáró bíróságok az említett jogszabály tartalmát helytelenül értelmezték. Vitatta, hogy az alperes által felhozott érvek alapján bizonyítottan kell tekinteni, miszerint a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez magatartásával nem járult hozzá. A felperes szerint a törvényességi felügyeleti eljárás adatai azt tükrözik, már a törvényességi felügyeleti eljárást megelőzően az alperes olyan magatartást tanúsított, amely a cég elleni megszüntetési eljárás megindulásához vezetett. A felperes vitatta, hogy az alperesi helytállási kötelezettség megállapítása tekintetében jogi jelentősége van annak, hogy az alperes tudott-e, vagy miért nem tudott a megszüntetési eljárásról, fűződött-e érdeke a cég megszüntetéséhez. A felek között folytatott levelezésekre tekintettel vitatta azt is, hogy az alperes a cégbíróság részére küldött értesítése hiányában nem tudhatott a megszüntetési eljárás megindulásáról.

Az alperes a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérte. Egyetértett az eljáró bíróságok Ctv. 93.§ /1/ bekezdése alkalmazásával kapcsolatos álláspontjával. Érvelt azzal is, hogy a társaságban egyedüli tagként próbálta a törvényes működést helyreállítani.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján. A felhozott okokból azt nem találta jogszabálysértőnek.

A felülvizsgálati kérelem alapján abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a jogvita során irányadó Ctv. 93. § /1/ bekezdésében meghatározott módon az alperes, mint a perrel érintett korlátolt felelősségű társaság többségi tulajdonosa, a társaság vagyona által nem fedezett tartozásokért való felelősség alól ki tudta-e menteni magát. Azaz, bizonyította-e, hogy a megszüntetési eljárás

bekövetkezéséhez a magatartásával nem járult hozzá.

A Kúria megítélése szerint az alperes terhére nem volt értékelhető, hogy a korlátolt felelősségű társaság részére, a lakcímével azonos székhelyre küldött hivatalos iratokat az ügyvezetői megbízatásának lejártát követően - 2006. április 26-a után - nem vette át. Erre ugyanis már nem volt jogosult. Ezt egyébként a cégbíróságnak is jelezte.

Az alperes a vezető-tisztségviselői jogviszonyának lejártától kezdve a korlátolt felelősségű társaság törvényes képviselőjének helyreállítását a többi tag, vagy a cégbíróság hatékony közreműködése nélkül, egyedül nem érthette el. Bizonyította, hogy egy alkalommal - 2006. július 6-ára - eredménytelenül hívott össze taggyűlést. Az elsőfokú eljárás során beszerzett törvényességi felügyeleti eljárással kapcsolatos iratok szintén igazolják, hogy a cégbíróságot a kialakult jogellenes helyzetről több alkalommal tájékoztatta. A cégbíróságnak ezért módja lett volna arra, hogy a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 152. § /2/ bekezdése, vagy a Ctv. 81. § /1/ d) pontja alapján - különösen az alperes és K L tag 2007. július 9-i bejelentésére - ügyvezető választás végett a taggyűlést összehívja. Ennek eredménytelensége esetén végső soron a Ctv. 81. § /6/ bekezdése szerint sor kerülhetett volna a cég megszűntnek nyilvánítására. Ez utóbbi esetben a korlátolt felelősségű társaság törlését csak kényszer-végelszámolás, vagy felszámolási eljárás lefolytatása után rendelhetett volna el a cégbíróság. Az alperes felelőssége az ily módon megszűnt társaság tartozásáért a felperes által, a keresetben hivatkozott jogcímen fel sem merülhetett volna.

A Kúria osztotta a perben eljáró bíróságok azon egyező jogi álláspontját, hogy a jogvita eldöntése során irányadó Ctv. 89. § /2/ bekezdése garanciális jellegű szabályként írja elő a legalább többségi tulajdonnal rendelkező tag közvetlen, személy szerinti felhívását a törvényes működés helyreállítására, az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás megindítása előtt. Ez a felhívás csak akkor lett volna mellőzhető, ha a Ctv. 89. § /3/ bekezdésében meghatározott feltételek - az ötven százalékot meghaladó szavazati joggal rendelkező tag székhelye, illetve lakhelye külföldön van és nem rendelkezik kézbesítési megbízással - fennálltak volna.

A Kúria az alperesnek az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás megindítása előtti értesítése hiányában, a törvényes képviselő érdekében az alperes által a cégbíróság részére tett bejelentésekre tekintettel - a jogerős ítéletben kifejezettekkel azonosan - nem tudta megállapítani, hogy az alperes a magatartásával a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez hozzájárult.

A felülvizsgálati kérelemmel támadott ítéltáblai ítéletet a Ctv. 93. § /1/ bekezdésével összhangban állónak tartotta, s azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján, mint jogszabályoknak megfelelő határozatot hatályában fenntartotta.

A felperes az eredménytelenül előterjesztett felülvizsgálati kérelem miatt, a Pp. 270. § /1/ bekezdése, illetve a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselőjének munkadíjából eredő felülvizsgálati eljárás költséget megtéríteni. Ennek mértékét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ bekezdése és 4/A. § /1/ bekezdése szerint, általános forgalmi adóval növelt összegben állapította meg. A felperes személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt illeték viseléséről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § /1/ bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2013. június 18.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. előadó-bíró, Dr. Szabó Péter sk. bíró